kumel bättre varda.» Brocman: »Här må Bron, som i Rydet blef slagen efter, ligga medan Tid och Ålder warar: och må icke bättre Wägsten göras.» Celsius har visserligen läst riktigt 135—138 **briþ**, men han har dock icke uppfattat inskriftens innehåll. Han översätter: »Hic jacet ad pontem Alterliverensem [**meþ**+**altr**+**lifiʀ**×**bru**] violenta morte peremtus [**hrþ**×**slagin**] ... viri juvenes egregii fecerunt (monumentum) parenti suo. Non exciditur cippus [**brutaʀ**×**kuml**] majoris pretii.» Liljegren torde ha varit den förste som uppfattat inskriften som vers: »Här månd' Ligga, så länge folk Lefwer, bron som wardt uppförd efter (honom) i rödjan (uppröjda marken). Goda svenner Gjorde (den) åt sin fader, intet Brokummel Bättre månd' wara.». F. Magnusen: »Stedse skal ligge til fjernest Alder fastlagt Bro til Mandens Erindring.» C. G. Rafn: »Her skal ligge, medens Folket lever, Broen fast slaaet for Eftertiden [**i**×**riþ**×**eft**]; efter Faderen gjorde den gode Drenge, vil ingen Veihöi vorde bedre.» Rosenberg: »Her til Dommens Dag skal ligge Bro fast slagen bred over (Myr?); Ungersvende gjorde den efter sin Fader; bygt vorder aldrig bedre Vej-Kummel.» Vigfusson: »Here skall lie while the age lives this strong-built bridge in time to come (*í ríð eptir*). Good lads made it after their father, no better road-mark can there be.» Senare har Vigfusson av Bugge fått den rätta läsningen och tolkningen: »For ever, while ages endure, shall this broad, strong-built bridge (road) last, which the lads made after their father dear.»

324. Tjusta, Skånela sn.

Pl. 10, 11.

Litteratur: B 45, L 486, D 2: 136. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 119; O. Celsius, SR 2, s. 58, 246, 738; UFT h. 6 (1877), s. 26; E. Brate, Anteckningar (ATA); Stockholms Dagblad $^{28}/_{8}$ 1928.

Äldre avbildningar: Peringskiöld o. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 45); Dybeck a. a.; Brate foto 1909 (ATA).

Runstenen står 9 m. Ö om landsvägen Kimsta—Markim, 20 m. SSÖ om Kimsta bro och o. 200 m. V om avtagsvägen till Tjusta. Ristningen vetter åt N.

»Vthi Tiustads giärdh», heter det i *Ransakningarna*, »finnes en lång Runasteen om kull, som skall opresas, denne berättas vara rundt om skrefwen opå, men hvadh dett ähr weet ingen.» Peringskiöld: »Tiustad». Celsius: »uti Tiusta gärdet vid grinden». Dybeck: »Stenen ligger i Tjustads gärde på östra sidan om Kimstads bro ... Två bautastenar ligga öster om runstenen.»

Mycket kvartsrik granit, ljusgrå i ytan, ljusröd i alla brott. Höjd 2,17 m., bredd (över drakhuvudet) 0,97 m. Stenen är svårt skadad och var det redan på 1600-talet, av Peringskiölds teckning att döma. Nedre delen saknas. Den v. kanten har svåra skador, varigenom en del av inskriften har gått förlorad. Genom Dybecks försorg blevo fem mindre stycken uppgrävda i närheten; de äro infogade på hans avbildning, som därför är fullständigaste. Endast ett av dessa stycken finnes numera i behåll. På v. sidan och upptill ha kvartskristaller fallit bort, varigenom ristningen här har blivit förstörd. Ristningslinjerna äro smala och fina. Där ytan är oskadad, är ristningen väl bevarad.

Inskrift (med det inom [ ] supplerat efter Dybeck):

[**uk**] **ulfʀ**×**ri**[**s** - **i**×**st** - -]×**þina** - - - - **ʀ**×... **rf**×**bruþur**×**sin**×**huk**×**gyriʀ**×**iftiʀ**×**sun** **sin**×**kuþan**×
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

an×**uarþ**×**tr**...
60 65

...-ulfʀ ræisti st[*æin*] *þenna* [*æfti*]*ʀ ..., broður sinn, ok Gyriðr æftiʀ sun sinn goðan. Hann varð dr*[*epinn*] ...

»...-ulv reste denna sten efter ..., sin broder, och Gyrid efter sin gode son. Han blev dräpt ...»

Fig. 35. U 324. Tjusta, Skånela sn. Efter B 45.

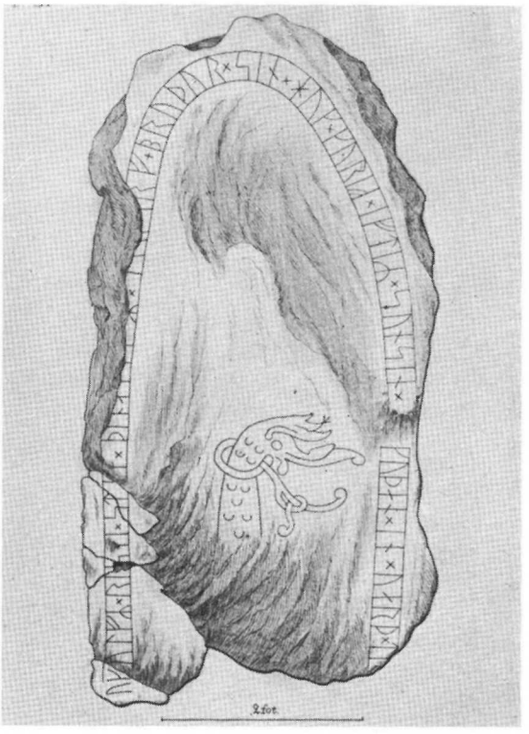

Fig. 36. U 324. Tjusta, Skånela sn. Efter D 2: 136.

Till läsningen: Hst i 3 **u** saknas. F. ö. äro 3—8 **ulfʀ×ri** tydliga. Av r. 15 finns endast nedersta delen av hst bevarad. Övre delen av 16—19 **þina** är borta. Skadan ökar utefter v. sidan. Det följande ordet kan med säkerhet antagas ha varit **iftiʀ**. De båda sista runorna i det därpå följande namnet ha varit 25—26 **rf**; 26 **f** är nästan helt bevarat, och av 25 **r** finnes tillräckligt kvar för en säker identifikation. Framför 25 **r** finns nedre delen av fem stavar; möjligen har framför den första funnits ännu en, nu helt förstörd. Inga spår finnas kvar av bst. Mellan tredje och fjärde staven större avstånd än mellan de övriga. Den tredje kan dock icke ha varit **f**; då skulle nämligen något ha funnits kvar av bst. Möjligen har den varit **l** eller **t**. Att här stått **uitiarf** synes fullt möjligt. 36 **h** är säkert. Mellan hst och bst i 39 **g** en liten fördjupning, som troligen är huggen. 40 **y** är säkert stunget. 44 **i** är icke stunget. Efter 51 **n** finns intet sk. 55 **k** är icke stunget. Av 67 **r** är övre delen förstörd. Men bistavens bågböjda form gör det fullt visst, att runan varit **r**.

Peringskiöld: runorna 1—15 saknas. Av runorna på h. sidan har icke funnits mera bevarat än nu. 36 **n**, 39 **k**, 40 **u**, 60 **i**, 67 **a**. — Celsius (enligt meddelande av H. Norinder): 1—26 saknas. 36 **a** (rättat från **h**), 39 **k**, 40 **u**, 60 **a**, 67 **r**. — Dybeck ensam har 1—2 **uk** och 9—14 **s - i×st -**. 36 **h**, 39 **k**, 40 **y**, 43 stupat **f**, 60 **i**, 67 **r**. — Brate: 36 **a**, 39 **k**, 40 **u**, 60 **a**, 67 **r**.

Inskriftens första ord har varit ett sammansatt namn på *-ulfʀ*, i vars förled ingått **uk**. Dybeck har tänkt sig *Vigulfʀ*, med **i** utelämnat mellan **u** och **h**. Möjligt vore ett *Hugulfʀ*; jfr *Hugbiorn* U 51. Det andra namnet, som har slutat på *-rf*, kan ha varit *Vidiarfʀ* eller *Vigdiarfʀ*; jfr Sö 112, 235. Om kvinnonamnet *Gyriðr* se U 77.

36 **h** är felristning för **a**. 60—61 **an** återger pron. *hann* med bortfall av uddljudande *h*. 66—67 **tr** är med säkerhet början av ordet **tribin** *drepinn*.